

не терять, а обретать: «Смоленск живет в моих воспоминаньях // Как самый близкий и родной причал <...> // Прости, Смоленск! Нас берег ждет другой» [2, с. 436].

Русскоязычный поэт пытается найти себя в современном мире, который переживает стремительную глобализацию, и обо всем пишет с необычайной серьезностью. Особое место в его творчестве «занимают стихи патриотической направленности, воспевающие красоты Беларуси, её народ, обращённые к драматическим моментам истории страны. Его Отечество – белорусская природа, ее конкретные адреса и личная боль. Его характеристики Отечества – святая («А родник, как Отчизна святая, / Всё равно не беднел чистоту» («Родничок»), милая («Хочется нежно прижаться / К родине милой моей!» («Солнце стожком догорает»), Белая («Для очей обелена, / Как родная сторона» («Смертоносная трясина»).

Литература

1 Лавшук, О. А. Концепт «Родина» в современной русскоязычной поэзии Беларуси / О. А. Лавшук [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://elib.bsu.by/bitstream/123456789/56370/1.pdf>. – Дата доступа : 29.04.2018.

2 Скоринкин, А. В. Черный аист : сб. поэзии / А. В. Скоринкин. – Минск: Белорусский дом печати, 2009. – 448 с.

Г. М. Маишчанка

Навук. кiр. Я. Я. Іваноў,

канд. фiлал. навук, дацэнт

ФРАЗОВАЯ РЕКУРЭНТНАСЦЬ У АНГЛІЙСКОЙ І БЕЛАРУСКАЙ МОВАХ

Пад рэкурэнтнымі трэба разумець свабодныя фразы, якія рэгулярна паўтараюцца ў маўленні і якія спараджаюцца ў аднолькавых кантэкстах. Трэба размяжоўваць паняцці рэкурэнтнасці і ўзнаўляльнасці, што асабліва актуальна для прататыпаў устойлівых афарыстычных адзінак [1; 2, с. 96–99; 3, с. 38–40], крылатых слоў [4], прыказак [5].

Мэта даследавання – апісаць фразавую рэкурэнтнасць на матэрыяле англійскай і беларускай моў.

У выніку даследавання ўстаноўлена, што рэкурэнтнымі фразамі ў англійскай і беларускай мовах з'яўляюцца фразы, якія адлюстроўваюць масавыя стэрэатыпы мыслення і паводзін. Рэгулярная актуалізацыя гэтых стэрэатыпаў і дэтэрмінуе частае і рэгулярнае з'яўленне іх фармулёвак у маўленні. Рэкурэнтным фразам у абодвух мовах уласціва 1) толькі прамая матывацыя як агульнага значэння, так і значэнняў іх асобных лексічных кампанентаў, 2) ужыванне толькі прадуктыўных граматычных форм і сінтаксічных канструкцый. Гэта дэтэрмінуе адсутнасць семантычнай і/або граматычнай унікальнасці такіх фраз, не дазваляе ім стаць устойлівымі і ўзнаўляльнымі. Фармальна гэта выяўляецца ў высокай ступені лексічна-граматычнай варыятыўнасці рэкурэнтных фраз, абмежаванай правіламі лексічнай спалучальнасці і граматычнага канстрування ў кожнай з моў.

Літаратура

1 Иванов, Е. Е. К разграничению понятий воспроизводимости и рекуррентности афористических фраз / Е. Е. Иванов // Материалы XXXII Междунар. филол. конф., 11–15 марта 2003 г. / под ред. В. М. Мокиенко. – Санкт-Петербург, 2003. – Вып. 14 : Фразеология. – С. 14–23.

2 Иванов, Е. Е. Лингвистика афоризма / Е. Е. Иванов. – Могилев : МГУ имени А. А. Кулешова, 2016. – 156 с.

3 Іваноў, Я. Я. Афарыстычныя адзінкі ў беларускай мове / Я. Я. Іваноў. – Магілёў : МДУ імя А. А. Куляшова, 2017. – 208 с.

4 Иванов, Е. Е. О рекуррентных прототипах крылатых фраз / Е. Е. Иванов // Славянская фразеология в ареальном, историческом и этнокультурном аспектах / редкол.: В. И. Коваль (отв. ред.) [и др.]. – Гомель, 2003. – С. 74–78.